

แนะวิธี"หนีรก".....

นำเสนอเมื่อ : 13 ต.ค. 2552

จงเห็นว่าไม่มีอะไรเหลือเลยในโลกนี้
เห็นทุกอย่างเป็นเรื่องสมมุติทั้งสิ้น
แปรปรวน เสื่อมไป สลายไป
ทุกอย่างไม่มีอะไรควรยึดถือทั้งสิ้น

(พระราชพรหมยาน วัดท่าซุง จ.อุทัยธานี)

แนะวิธี"หนีรก"

หนีรก ▼

ตอนที่ ๑

การปฏิบัติตนเพื่อการหนีบาป ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย
ต่อไปนี้อาตมาจะขอปรารภ เรื่อง การปฏิบัติตนหนีบาป คำว่า "บาป"
หนีบรรดาทานพุทธบริษัท ซึ่งแปลว่า "การกระทำความชั่ว"
ซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงยืนยันว่า บุคคลใดถ้าตกเป็นทาสของความชั่วคือ
บาป เวลาจะตาย ถ้ากำลังจิตเสราหมองมีกำลังใจกังวลอยู่กับบาป
ตายแล้วก็ต้องตกนรก ความจริงที่บางท่านคิดว่า การตายแล้วไม่เกิด
คือว่าตายแล้วมีสภาพสูญ อย่างไรก็ตามเถอะพระพุทธเจ้าทรงยืนยันว่า
คนเราตายแล้วต้องมีการเกิด แต่การเกิดนั้นจะเกิดเป็นมนุษย์ หรือเกิดเป็นสัตว์นรก
เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน ก็ถือว่าเกิดทั้งหมด
ถ้าส่วนดีก็ไปเกิดเป็นเทวดาบาง เป็นพुरुหมบาง
ถ้าดีถึงที่สุดก็ไปเกิดเป็นพระอรหันตเขานิพพานไป
เป็นอันว่าอาตมาเองก็ขอยืนยันตามที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า
การตายแล้วเกิดนั้นมีจริง ซึ่งบรรดาทานพุทธบริษัทชายและหญิง
ส่วนใหญ่เวลานี้ก็ปฏิบัติในหลักสูตรของวิชาสามบาง ในหลักสูตรของอภิญาหกบ้าง
สามารถระลึกชาติได้วาก่อนจะเกิดเราเคยเกิดเป็นอะไรบาง ตายเป็นอะไรมาบาง
อย่างนี้ทราบกันอยู่แล้วก็เป็นอันว่ายืนยันตามคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระประทีปแก้วได้
ว่าการตายแล้วต้องเกิดจริง การที่จะกลับมาเกิดเป็นมนุษย์หรือไม่นั้น
ก็เป็นเรื่องของบุญและบาปการกลับมาเกิดเป็นมนุษย์นั้นก็ไมแน้นกว่ามาจากบุญฝ่ายเดียวส่วน
ใหญ่การกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ก็นำมาทั้งเศษบุญและเศษบาป เศษบุญ
เป็นปัจจัยให้ทุกคนมีความสุขตามสมควรกับบุญนั้น เศษบาป เขามาครอบงำจิตเมื่อไหร่
ทุกคนที่รับผลนั้นก็จะมีความทุกข์ ความเรารอน ถ้าหากว่าเราคิดว่าตายแล้วไม่เกิด
จิตจะมีความประมาทพลาดจากความเป็นจริงถ้าคิดอย่างนั้นบรรดาทานพุทธบริษัทชายและ
หญิง ก็จะมีความประมาทในชีวิต คิดว่าการเกิดมาแล้วตายก็สูญ
เมื่อมันจะสูญไปจากโลกนี้ไม่มีการเกิดต่อไป

การกระทำความดีหรือการกระทำความชั่วใด ๆ
ย่อมมีผลเฉพาะในชาติปัจจุบันเท่านั้น เพราะชาติขางหน้าไม่มี
ถ้าคนที่มีกำลังใจดีก็จะสั่งสมความดี เพื่อความสุขของตน
คนที่มีจิตหยาบบาปอกุศลก็ครอบงำ ก็จะทำแต่ความชั่ว
สร้างความเรารอนให้แก่ตัวและบุคคลอื่นถ้าตายแล้วบังเอิญที่ต้องเกิดจริง ๆ
ความจริงอาตมาใช้คำว่าบังเอิญเฉพาะบุคคลที่คิดว่าตายแล้วสูญ
สำหรับอาตมาเองจริง ๆ ขอยืนยันว่าตายแล้วเกิดแน่
การระลึกชาติเราสอนกันได้แล้วมีญาติโยมพุทธบริษัททำได้นับแสน
ถ้าเราไม่มีการเกิดเราจะรู้ชาติที่แล้วมาได้อย่างไร ก็รวมความว่า
ขอยืนยันอีกุครั้งหนึ่งว่าการเกิดต่อไปมีจริง ๆ
ใครท่านจะว่าไม่มีก็ช่างท่านเถอะ
เรื่องความเห็นน้อยไปถือว่าเป็นเรื่องผิดเรื่องถูก
ของใครก็ของมันอาตมาบวชมาตามหลักสูตรในพระไตรปิฎก
ซึ่งบรรดาพระทั้งหลายยอมรับว่าเป็นถ้อยคำที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สามข้อนี้อาตมาจะสอนญาติโยมพุทธบริษัทปฏิบัติกัน ถ้าตัด ๓ ข้อนี้ได้
อย่างหยาบก็สามารถหลีกหนีรกได้แน่นอน ไม่พบหนากันอีกแล้ว ข้อที่ ๑
ที่เรียกว่า สักกายทิฏฐิ ซึ่งมีความเห็นว่าร่างกายนี้เป็นเราเป็นของเรา
หรือเรามีในร่างกาย ร่างกายมีในเรา อย่างนี้เป็นตน
หรือว่ามีความรู้สึกว่าร่างกายนี้มีสภาพไม่ตาย
มันจะทรงตัวอยู่ตลอดกาลตลอดสมัย
ไม่เสื่อมไม่ตายไปจากโลกนี้หรือว่ามีความเห็นว่าร่างกาย ไปสวรรค์บ้าง
คือไปสุแดนของความสุขบาง แดนของความทุกข์บาง
ทุกคนก็ไม่มีใครอยากหนีนอกจากจะไม่ตายแล้ว มันก็มีแต่ความสะอาด
เรียกว่ามีความสะอาดน่ารัก นาชม นานิยมทุกอย่าง
ไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งเป็นของโสโครกแล้วก็ตามมีความรู้สึกว่าร่างกายนี้เป็นเราเป็น
ของเรา เรามีในร่างกาย ร่างกายมีในเรา ความรู้สึกในสักกายทิฏฐิ
อาตมาตั้งไว้ ๓ ระดับก็เพราะอารมณ์อย่างนี้มีความรู้สึกไม่เสมอกัน
ถ้าอารมณ์ขึ้นพระโสดาบันหรือสภิกาคามี
จะมีความรู้สึกเป็นแต่เพียงว่าร่างกายนี้ต้องตายถ้าอารมณ์ของพระอนาคามี
จะมีความรู้สึกว่าร่างกายนี้นอกจากจะตายแล้วมีสภาพเสื่อม ไม่เที่ยง
เป็นทุกข์ และสลายตัวไปในที่สุด ร่างกายของคนก็ดี ของสัตว์ก็ดี วัตถุธาตุใด
ๆ ก็ดี ไม่มีคำว่าสะอาด มีแต่คำว่าสกปรก หนาเกลียด
หาซึ่งอย่างยิ่งมีความรังเกียจในการที่จะมีร่างกายต่อไปอีก

อันนี้เป็นอารมณ์ของพระอนาคามี ถ้าเป็นอารมณ์ของพระอรหันต์
จะมีความรู้สึกว่าร่างกายนี้ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย
ร่างกายไม่มีในเรา ฉะนั้นจึงขอชวนบรรดาท่านพุทธบริษัทปฏิบัติแค่เบื้องต้น
ยึดอารมณ์ของพระโสดาบันเขาไว้
เราจะเป็นพระโสดาบันหรือสภิกาคามีหรือไม่ั้นไม่สำคัญ
อย่าคำนึงถึงว่าเราจะต้องเป็นพระโสดาบันบาง เป็นสภิกาคามีบ้าง
ถ้ามีความรู้สึกอย่างนั้นความประมาทจะเกิดแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทคิดว่า
"เราดีแล้ว" ถ้างั้นเสียเราไม่ได้เป็นจริง ๆ
ถ้าพลาดพลั้งตายลงไปอาจจะไปอบายภูมิได้ ฉะนั้นการปฏิบัติจริง ๆ
ให้ต้องการแต่ผล อย่าคิดว่าตนเป็นอย่างนั้น คิดว่าตนเป็นอย่างนี้
จะกลายเป็นคนมีมานะทิฏฐิ ซึ่งเป็นกิเลสหยาบทำปัญญาให้ถอยหลัง
รวมความว่าสังโยชน ๑๐ ประการก็คือ

๑. สักกายทิฏฐิ มีความรู้สึกว่าร่างกายนี้มันจะไม่ตาย ร่างกายสะอาด
ร่างกายเป็นเราเป็นของเรา เรามีในร่างกาย ร่างกายมีในเรา

๒. วิจิกิจฉา มีความสงสัยในพระพุทธรูปเจ้า
ในพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สงสัยในความดีของพระอริยสงฆ์ ไม่ตกลงว่าเราจะยอมรับนับถือหรือไม่

๓. สีสัพตปรามาส ไม่ตั้งใจรักษาศีลอย่างจริงจัง
รักษาศีลประเภทศีลหู่เตาคือ ผลุบเข้าผลุบออก ประเดี๋ยวก็ทรงตัวบ้าง
ประเดี๋ยวก็ไม่ทรงตัวบ้าง สังโยชน

ข้อที่ ๔ กามฉันทะ มีความหลงใหลใฝ่ฝันในรูปสวย เสียงเพราะ
กลิ่นหอม รสอร่อย สัมผัสระหว่างเพศ
นี้เรียกว่าติดหลงใหลใฝ่ฝันอยู่ในกามารมณ์ สังโยชน

ข้อที่ ๕ ปฏิมะ มีอารมณ์ของใจไม่พอใจ คือ มีความโกรธ
มีความไม่พอใจอยู่เป็นปกติยิ่งเหลืออยู่ สังโยชน

ข้อที่ ๖ รูปราคะ มีความหลงใหลใฝ่ฝันในรูปที่เป็นวัตถุ หรือรูปฌาน
สังโยชน

ข้อที่ ๗ สงสัยใฝ่ฝันในรูป หรือสิ่งที่ไม่มียุบ หรือ อรูปฌาน
ว่าดีเลิศประเสริฐแล้ว สังโยชน

ข้อที่ ๘ มานะ ยังมีการถือตัวถือตน ว่าเราดีกว่าเขา เราเสมอเขา
เราเร็วกว่าเขา สังโยชน

ข้อที่ ๙ อุทัจจะ ยังมีอารมณ์ฟุ้งซ่าน
ไม่มั่นใจในตัวเองว่าเราจะไปนิพพานดีหรือไม่ไปนิพพานดี
ไปได้แน่หรือไปไม่ได้แน่ เอาแน่นอนไม่ได้ คือจิตใจขาดความเข้มแข็ง
สังโยชน

ข้อที่ ๑๐ อวิชชา อวิชชาี้ยังมีความหลงใหลใฝ่ฝันในมนุษยโลก
เทวโลกและพรหมโลก ยังเห็นวามมนุษยโลก เทวโลก พรหมโลกเป็นของดี
ต้องการเวียนว่ายตามเกิดในวัฏฏะ

รวมความว่าสังโยชน ๑๐

ประการนี้เป็นเครื่องดึงเราให้เวียนว่ายตายเกิด ตายแล้วเกิด เกิดแล้วก็ตาย
ไม่ใช่เกิดจากมนุษย์ตายเป็นมนุษย์
ตายจากมนุษย์เกิดเป็นมนุษย์ไม่ใช่อย่างนั้น
ตายจากมนุษย์แล้วอาจจะเป็นสัตว์นรกก็ได้ เปเรตก็ได้ อสุรกายก็ได้
สัตว์เดรัจฉานก็ได้ เป็นเทวดาหรือพรหมก็ได้ เป็นอะไรก็ได้
สุดแล้วแต่ความดีหรือความชั่ว ถ้าบรรดาทานพุทธรูป

หรือบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรสามารถตัดสังโยชนได้ถึง ๑๐ ประการ
พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า "พระอรหันต์" เป็นผู้ตัดกิเลสเป็น "สมุจเฉทปหาน"
ก็รวมความที่เราจะไม่พบกับคำว่า การเกิดเป็นสัตว์นรก เป็นเปรต
เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน การเกิดเป็นมนุษย์ เป็นเทวดา
หรือพรหมไม่มีอีกแล้ว ไปอยู่นิพพานแห่งเดียวมีแต่ความสุขสำราญ
ไม่มีความทุกข์เป็นที่ไป ก็รวมความว่าวันนี้หรือวันต่อไป
ก็ยังไม่ชวนบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทและเพื่อนภิกษุสามเณร
เป็นพระอนาคามี หรือเป็นพระอรหันต์ ก็ยังไม่ชวนทุกท่านเป็นพระโสดาบัน
หรือสกิทคามิ และชวนแต่เพียงว่า เรามาเอากันอย่างนี้ดีกว่า
ในเมื่อพระโสดาบัน ก็ดี พระสกิทคามิก็ดี ท่านสามารถหลีกนรกได้เด็ดขาด
ถึงอย่างไรก็ตามท่านไม่มีโอกาสลงนรกได้อีก นรกก็ไม่เกิด เป็นเปรตก็ไม่เกิด
อสุรกายก็ไม่เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานก็ไม่เกิด
จะมีแดนที่ไปที่มาระหว่างมนุษย์โลกกับเทวโลกเท่านั้นเป็นอันว่า
"ตัดอบายภูมิดีเด็ดขาด" เราต้องการกันแค่นี้ก่อน ทั้งนี้เพราะอะไร
เพราะบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทก็ดี เพื่อนภิกษุสามเณรก็ดี อาตมาเองก็ตาม
สำหรับอาตมาจริง ๆ มีความรู้สึกว่าเวลานี้เป็นเด็กอ่อน ยังเป็นเด็กอ่อนอยู่
ยังไม่กลาตอสูอารมณ์ที่เขาไปถึงความเป็นพระอรหันต์
เราเป็นเด็กเล็กมีกำลังน้อย ๆ ยกของเบา ๆ ก่อน

อันดับแรก ลองยกสังโยชนทั้ง ๓ ประการออกจากใจ ก็คิดว่ายังไง ๆ
เราก็ไม่ไปนรกกันก่อน ไม่เป็นเปรต ไม่เป็นอสุรกาย
ไม่เป็นสัตว์เดรัจฉานกันก่อนดีกว่าเอาอย่างไรก็ดี
ตั้งต้นกันจุดนี้เถอะบรรดาท่านพุทธบริษัทผู้ปฏิบัติพระกรรมฐาน
การปฏิบัติพระกรรมฐานในหลักสูตรของวิชาสามกัถิ อภิญญากัถิ
ปฏิสัมภิตาญาณกัถิ หากว่าท่านใด ๒ ในวิชาสาม, ๕ ในอภิญญาหก
หรือสมาบัติ ๘ แต่ที่ท่านไม่สามารถจะตัดสังโยชน ๓ ประการให้พ้นจากใจได้
ท่านก็ยังเป็นเหยื่อของอบายภูมิ มีนรกเป็นต้น เราก็มาลองดูมันยากหนักไหม
ยากหรือไม่ยากก็ลองพิจารณากันดู ๑. สักกายทิฎฐิ เอาตัวนี้เขามาตั้งต้นก่อน
อารมณ์ขันธ์ของพระโสดาบันกับสกิทคามิท่านมีความรู้สึกวาชีวิตนี้ต้องตาย
และบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรก็ดี ญาติโยมพุทธบริษัทก็ดี
มีความรู้สึกเหมือนพระโสดาบัน สกิทคามิใหม่
ท่านมีความรู้สึกตัวท่านเองท่านจะตายใหม่ แต่ก็บางทีหลาย ๆ ท่านอาจจะลืมนึก
คิดว่าเราจะต้องตายในปี ๆ ก็ได้ บางทีเกิดมา ๑๐ ปี ๒๐ ปี
ลืมนึกถึงวาชีวิตมันจะต้องตาย อันนี้เป็นของธรรมดาของพวกเรา
ญาติโยมก็เหมือนกัน เพื่อนภิกษุสามเณรก็เหมือนกัน อาตมาก็เช่นเดียวกัน
เราก็พากันหลงลืมเหมือนกัน ต่อแต่นี้ไปเรามาตั้งต้นกันใหม่ดีไหม
วาตอนนี้ไปก่อนจะหลับเราจะคิดว่าหลับคราวนี้จะตื่นเห็นพระอาทิตย์วันใน

หมหรือไม้ก็ไม้ทราบ เราอาจจะต้องตายระหว่างการหลับหรือก่อนสว่างก็ได้
พอสว่างแล้วตื่นขึ้นมา
ก็มีความรู้สึกว่าจะได้เห็นกลางคืนของคืนวันนี้หรือไม้ก็ไม้ทราบ
เพราะชีวิตในช่วง ๑๒ ชั่วโมงของกลางวันเราอาจจะตายก่อนก็ได้
ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า "ชีวิตเป็นของไม่เที่ยง แต่ความตายเป็นของเที่ยง"
เรื่องความตายนี้บรรดาท่านพุทธบริษัทจงอย่าคิดว่าคนคิดถึงความตายนี้
ต้องงอมืองอเท้าไม่ทำอะไร หากิน ไม่สั่งสมความดี อันนั้นผิด
องค์สมเด็จพระธรรมสามีสรรทรงแสดงนำว่าคนที่นึกถึงความตายนี้
เขาเป็นคนที่มีความเฉลียวฉลาด
ประกอบกิจการงานทุกอย่างตามหน้าที่ที่ครบถ้วน
เพราะไม่แน่ใจว่าจะตายเมื่อไร สุขุมดีว่า ท่านมีสามีหรือภรรยา และมีบุตร
ธิดาอยู่ด้วย มีคนที่ต้องอุปถัมภ์ ถ้าเราประมาทในชีวิต คิดว่าแก่สัก ๖๐ ปีหรือ
๗๐ ปี ๘๐ ปี หรือ ๑๐๐-๒๐๐ ปี
จะต้องตายเราก็ไม่สั่งสมทรัพย์สินไว้เพื่อลูกเพื่อหลาน
ยังคิดว่าอีกนานเราจะตายไม่เป็นไร ระวังนี้ทำกินพอกินไปวัน ๆ หนึ่งก็ได้
ถ้าเผชิญมันปั๊บปั๊บตายไปก่อนละ ลูกหลานไม่ลำบากหรือ เราเองก็ลำบาก
เพราะเรามีทรัพย์น้อย พอจะตายขึ้นมาจริง ๆ
จิตก็มีความกังวลถึงลูกถึงหลาน ตัวจิตกังวลนี้แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท
จะทำให้เราต้องลงอบายภูมิ หากว่าเราไม่ประมาทในชีวิต
คิดว่าอาจจะตายวันนี้ไวเสมอ

เราก็หาทางรวบรัดสิ่งใดที่จะสร้างทรัพย์สมบัติได้ให้เกิดขึ้น
สำหรับทำทุนทำรอนไว้เพื่อเราในยามป่วยหรือยามแก่
ถึงเวลาที่มันตายไปแล้วลูกหลานไม่ลำบากในการจัดการศพ
หรือการเป็นอยู่ในเบื้องหน้าเราก็หาทรัพย์สมบัติมาตามกำลังที่จะ
พึงหาได้ หากจนเต็มความสามารถด้วยความไม่ประมาทในชีวิต
อย่างนี้ถ้าบังเอิญมันยังไม่ตาย
ทรัพย์สินที่เราหาได้ก็จะสร้างความสุขให้เกิดขึ้นกับเราในปัจจุบัน
ในเมื่อเราคิดว่าเราจะตายแล้ว รูวาทายแล้วถ้าทำความชั่ว
จิตชั่วเราต้องไปอบายภูมิ มีการเกิดเป็นสัตว์นรกเป็นตน
เราก็จะละจากความสุขนั้น ตั้งหน้าตั้งทำดี พุดดี คิดดี
คนที่ทำดีพุดดีและคิดดี
คนประเภทนี้เป็นที่รักของคนทุกคนในโลก ไม่มีคนเลวที่
ไหนที่เห็นวาคคนพุดดี ทำดี คิดดี เป็นคนที่น่าเกลียด

ที่ต้องการประกาศเป็นศัตรู ถ้าคนที่มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์
บรรดาทานุพุทธบริษัทใครเขาก็รักทุกคนที่ทำดี พุทธดี และคนคิดดี
เพราะการทำดีเป็นการกระทำที่ไม่เบียดเบียนบุคคลอื่นใหม่มีความทุก
กข์ คนก็ดี สัตว์ก็ดี ไม่มีความทุกข์ เพราะการกระทำของเรา
การพุทธดี คนก็ดี

สัตว์ก็ดีในโลกจะไม่เกิดความลำบากเดือดร้อนจากคำพูดของเรา
คนที่คิดดี

คนและสัตว์ในโลกจะไม่เกิดความลำบากยากแค้นไม่มอันตรายเพ
ราะความคิดดีของเรา เราเองก็มีแต่ความสดชื่น

คนอื่นเห็นเขาก็มีการชื่นอกชื่นใจ อยากคบหาสมาคม

ไปที่ไหนก็มีแต่มิตรเป็นที่รัก ถ้าอย่างนี้บรรดาทานุพุทธบริษัท
คนที่คิดว่าจะต้องตายและเกรงว่าจะไปอบายภูมิต่างคนต่างทำดี
ต่างคนต่างพุทธดี ต่างคนต่างคิดดี

อย่างนี้เจออะหนาก็มีแต่ความเป็นมิตร

ไม่มีใครคิดเป็นศัตรูต่อกัน พุทธก็พูดวาจาที่เป็นที่รักซึ่งกันและกัน
การกระทำก็ไม่ขัดใจกัน ไม่ขัดขวาง ไม่มีการกลั่นแกล้งกัน
ช่วยเหลือกัน ความคิดก็ไม่หมกมุ่นไปด้วยอารมณ์ที่เศร้าหมอง

อย่างนี้บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท

รวมทั้งเพื่อนภิกษุสามเณรเห็นด้วยไหม

วากอนจะตายหรือไม่ทันจะตายเราก็มีความสุขแล้ว

ความสุขเกิดจากการเห็นหน้าและยิ้มแย้มแจ่มใสเขาหากัน

ทุกคนก็มีแต่ความสดชื่น

ถ้ามีการขัดของในทรัพย์สินหรือสิ่งของต่าง ๆ

ต่างคนต่างยึดเหนี่ยวซึ่งกันและกัน

สงเคราะห์ซึ่งกันและกันอย่างนี้ความทุกข์ยากมันก็ไม่

กำลังใจก็ดีมีแต่คิดถึงความเป็นมิตรซึ่งกันและกัน

อย่างนี้แหละบรรดาทานุภิกษุสามเณรทั้งหลายและญาติโยมพุทธบ

ริษัทควรคิดใหม่ที่เราจะตาย ในเมื่อเราคิดว่าจะต้องตายแล้ว

เราก็ตั้งใจว่าการตายของเราคราวนี้จะตายเมื่อไรก็ตามที่

จะตายระยะไหนก็ตามคิดว่าพร้อมที่จะตายวันนี้ไว้เสมอ

เราก็ทำดีทุกจุด

ความดีอันดับแรกบรรดาท่านพุทธบริษัทจะทำอะไรดี

จะทำอะไรเป็นจุดแรกดีก็ขอยืนยันยึดเอาสังโยชนข้อที่ ๒

ที่เราเรียกว่า "วิจิกิจฉา" ทำลายวิจิกิจฉาให้พ้นจากกำลังใจของเรา

คำว่า "วิจิกิจฉา" นี้แปลว่า "สงสัย"

คือสงสัยในความดีของพระพุทธเจ้า

สงสัยในความดีของพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

สงสัยในความดีของพระอรียสงฆ์ มีพระอรุหัต เป็นตน

สงสัยว่าพระพุทธเจาณะมีจริงหรือไม่จริง ถ้ามีจริง ๆ

พระพุทธเจาณะดีไหม คำสอนของพระองค์ดีจริง ๆ หรือเปล่า

นี้สงสัย สงสัยคำสั่งสอน นี้สงสัยพระธรรมเลย

แล้วสงสัยว่าพระอรียสงฆ์ในพระพุทธศาสนานี้มีหรือไม่มี หนัก ๆ

เขาก็เลยคิดว่าไม่มี เพราะตัวสงสัย พระพุทธเจ้าจริง ๆ ก็ไม่มี

พระไตรปิฎกที่มีอยู่อ่านกันอยู่ ก็เป็นพระไตรปิฎกโกหกหมดเท็จ

ใครเขียนขึ้นมาก็ไม่รู้ก็เขียนแบบโกหกขึ้นมาว่าโลกนั้นมีโลกนี้มี

ระลึกชาติได้ไม่ได้ จิปาถะกันไป

เลยสงสัยพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาที่เขาบอกว่าพระสงฆ์

พระสงฆ์ณะเป็นพระสงฆ์จริง ๆ

หรือว่าเป็นตัวเบียดเบียนประชาชน ทำให้สังคมมีความทุกข์

มีความเรารอน

เพราะพระไม่เห็นจะทำอะไรได้แต่บิณฑบาตแล้วก็กิน

กินแล้วก็นอน นอนแล้วก็บิณฑบาตแล้วก็บอกบุญบ้าง

ขอบุญบ้างเรียไรกันบ้างจิปาถะ มีแต่พูดไปพูดมาแล้วก็พูดไป

ไม่เห็นมีอะไรให้เกิดประโยชน์ นี้ไม่สงสัยนะเลยไม่เชื่อเสียเลย

ลักษณะอย่างนี้เป็นสังโยชน ข้อที่ ๒ ที่ทำให้คนเราต้องลงอบายภูมิ

ขอยืนยันว่าถ้ามีอารมณ์อย่างนี้ต้องลงอบายภูมิ

เป็นสัตว์นรก เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน แน่หนอน

ถ้าถามว่าคนที่เขามีความรู้สักอย่างนี้แล้วไม่ไปนรกมีไหม ?

ก็ต้องตอบว่าไม่มี เว้นไว้แต่ว่าจะมีเวลาส่วนใดส่วนหนึ่ง

แมแต่เป็นเวลาหน่อยมีความเชื่อมีความเลื่อมใสเขามาเพียงเล็กน้อย

ย ตายปุ๊บปั๊บในขณะที่นั้นอาศัยที่จิตมีความเลื่อมใสในพระพุทธเจ้า
เป็นต้น แลแล้วก็ไปสวรรค์ชั่วคราว
ใช้เวลาไม่นานก็ลงป้อมลงนรกไป
เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายสำหรับเบื้องต้นวันนี้ก็พูดกัน
มากไปกว่านี้ไม่ได้ เพราะเวลาหมดแล้ว ก็ต้องขอลาก่อน
ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบูรณพูนผลจงมีแด่บรรดาท่านพุ
ทธศาสนิกชนทุกท่านสวัสดิ์